

प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्याबाबत.
राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियान (एनएमएडटी) अंतर्गत बियाणे व लागवड उप अभियान (एसएमएसपी) ही केंद्र पुरस्कृत योजनेतर्गत बीज ग्राम कार्यक्रम (केंद्र हिस्सा ६० टक्के व राज्य हिस्सा ४० टक्के) सन २०१६-१७ मध्ये राबविण्यास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देणे.

महाराष्ट्र शासन

कृषि व पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : योजना-३३१६/प्र.क्र.१४५/१अ,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक : ७ ऑक्टोबर, २०१६.

वाचा - १) केंद्र शासनाने www.agricoops.nic.in या सांकेतिक स्थळावर निर्गमित केलेल्या राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियान (एनएमएडटी) अंतर्गत बियाणे व लागवड साहित्य उप अभियान (एसएमएसपी) बाबतच्या मार्गदर्शक सूचना.

२) केंद्र शासनाचे निधी वाटपाबाबतची पत्रे क्र. १०-५/२००९-SD.VI, दि.२६ जुलै, २०१६.

प्रस्तावना :-

केंद्रीय योजना आयोगाने नियुक्त केलेल्या बी.के.चतुर्वेदी समितीच्या शिफारशी केंद्र शासनाने स्विकारल्या आहेत. त्यास अनुसरून सर्व केंद्र पुरस्कृत योजनांची पुनर्रचना ६६ केंद्र पुरस्कृत योजनांमध्ये केली आहे. सन २०१४-१५ पासून सदर पुनर्रचित योजनांमधील काही योजना एकत्रित करून अभियानाच्या स्वरूपात राबविण्याचे केंद्र शासनाने निश्चित केले आहे. त्यामध्ये राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियान (एनएमएडटी) केंद्र पुरस्कृत योजनेचा समावेश असून सदर योजना १२ व्या पंचवार्षिक योजना कालावधीत राबविण्यात येणार आहे. या अभियानांतर्गत राष्ट्रीय बियाणे व लागवड साहित्य उप अभियान (एसएमएसपी) हे राबविण्यात येत आहे.

बियाणे तपासणी प्रयोगशाळा सुधारणे, बियाणे उत्पादन संस्थांना नवीन बियाणे उत्पादन तंत्रज्ञान इ.आत्मसात करण्यासाठी सहाय्य करणे यासाठी दर्जेदार किंवा प्रमाणित बियाण्यांचे उत्पादकतेमध्ये नवनवीन तंत्रज्ञानाचा समावेश करून सध्या अस्तित्वात असलेली योजना एका अभियानाच्या स्वरूपात संवर्धित व विस्तारीत करण्यामुळे शेतकऱ्यांना वाजवी दरामध्ये व ठराविक वेळेमध्ये दर्जेदार बियाण्यांची उपलब्धता होण्यामध्ये सुधारणा करण्याच्या अनुषंगाने सदर उप अभियान केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सुचनानुसार राबविण्यात येत आहे. या उप अभियानाच्या कक्षेत शेतकऱ्यांना प्रमाणित बियाणे पुरवठा करण्यासाठी केंद्रवर्ती बियाणे उत्पादन करण्यापासून बियाणे क्षेत्राच्या विकासासाठी हितावह पायाभूत सुविधा निर्माण करण्यासाठी सहाय्य करणे, नैसर्गिक आपत्तीच्या वेळी बियाण्यांची गरज भागविण्यासाठी बियाणे बँकेत जमा करणे इ. अशी ही संपूर्ण बियाणे साखळी समाविष्ट आहे. या उप अभियानामध्ये बीज ग्राम कार्यक्रम, तालुका बीजगुणन प्रक्षेत्रांचे बळकटीकरण, प्रमाणित बियाणे उत्पादनास सहाय्य या बाबींचा समावेश आहे.

संदर्भ क्रमांक २ येथील दिनांक २६ जुलै, २०१६ च्या पत्रान्वये केंद्र शासनाने केंद्र पुरस्कृत बीज ग्राम कार्यक्रमाकरीता (केंद्र हिस्सा ६० टक्के , राज्य हिस्सा ४० टक्के) सर्वसाधारण शेतकऱ्यांकरीता रुपये ४४४ लाख, अनुसूचित जातीच्या शेतकऱ्यांसाठी रुपये ९६ लाख आणि अनुसूचित जमातीच्या शेतकऱ्यांसाठी रुपये ६० लाख असे एकूण रुपये ६०० लाख महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादीत यांना थेट उपलब्ध करून दिले आहेत. त्याप्रमाणे राज्य हिस्सा रुपये ४०० लाख असून संवर्गनिहाय तपशील सर्वसाधारण संवर्गासाठी रुपये २९६ लाख, अनुसूचित जाती संवर्गासाठी रुपये ६४ लाख आणि अनुसूचित जमाती संवर्गासाठी रुपये ४० लाख असा आहे.

राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियानांतर्गत बियाणे व लागवड साहित्य उप अभियान या केंद्र पुरस्कृत योजनेतील बीज ग्राम कार्यक्रम सन २०१६-१७ मध्ये केंद्र व राज्य हिस्सा ६०: ४० प्रमाणे केंद्र हिस्सा रुपये ६०० लाख व राज्य हिस्सा रुपये ४०० लाख याप्रमाणे सदर योजना राज्यात सन २०१६-१७ मध्ये राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. तसेच सर्वसाधारण संवर्गासाठी उपलब्ध असलेली तरतूद रु.१४५.५२ लाख वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियान (NMAET) अंतर्गत बियाणे व लागवड साहित्य उप अभियान (SMSP)या केंद्र पुरस्कृत योजनेतील बीज ग्राम कार्यक्रम सन २०१६-१७ मध्ये राज्यात राबविण्यासाठी केंद्र व राज्य हिस्सा ६०: ४० प्रमाणे केंद्र हिस्सा रुपये ६००लाख व राज्य हिस्सा रुपये ४०० लाख अशी एकूण रुपये १००० लाख (रुपये एक हजार लाख) एवढ्या रकमेस प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

सन २०१६-१७ या वित्तीय वर्षासाठी सर्वसाधारण संवर्गासाठी उपलब्ध असलेली तरतूद रु.१४५.५२ लाख इतक्या रकमेस वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच उपरोक्त रक्कम वितरीत करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

या प्रित्यर्थ होणारा खर्च सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षाकरीता मंजूर केलेल्या अनुदानातून भागविण्यात येऊन खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी क्र. डी- ३, २४०१ पिकसंवर्धन १०३ बी-बियाणे

(००) (२७) कृषि उन्नती योजना - बियाणे व लागवड उप अभियान (केंद्र पुरस्कृत योजना)

(राज्य हिस्सा ४० टक्के) (सर्वसाधारण) (२४०१ ए १५४) (योजनांतर्गत) ३३ - अर्थसहाय्य

सदर योजना राबविताना खालील अटी व शर्तीचे पालन करण्यात यावे.

- १) सदर योजना केंद्र शासनाच्या संदर्भाधीन मार्गदर्शक सुचनानुसार व केंद्र शासनाच्या निधी वितरीत करण्याच्या पत्रात नमूद केलेल्या अटी व शर्तीनुसार राबविण्यात यावी.
- २) खर्चाचे लेखे सुव्यवस्थित ठेवून सदर खर्चाचे लेखापरिक्षण केलेला अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासनाला लवकरात लवकर प्रगती अहवालासह सादर करण्यात यावा.
- ३) योजनेच्या वेगवेगळ्या बाबींवरील भौतिक व आर्थिक प्रगती अहवाल केंद्र शासनास प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत सादर करण्यात यावा.

४) योजनेशी संबंधित ताळेबंद व लेखापरिक्षण जमाखर्चाच्या रकमा यांचा अहवाल अंमलबजावणी यंत्रणेने द्यावा. त्यामध्ये वर्षाच्या सुरुवातीला अखर्चित रकमा व व्याजाद्वारे मिळालेले उत्पन्न स्पष्टपणे नमूद करण्यात यावे जेणेकरून पारदर्शी स्वरूपात सदर रकमा विचारात घेता येतील व संदिग्धता राहणार नाही.

५) कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर कार्यक्रमापेक्षा जास्तीचा कार्यक्रम राबविला जाणार नाही, याबाबत कृषि संचालक (निविष्ठा व गुणवत्ता नियंत्रण) कृषि आयुक्तालय, पुणे. यांनी आवश्यक ती दक्षता घ्यावी.

राज्य हिश्याची तरतूद (४० टक्के) म्हणजेच रुपये ४०० लाख इतक्या रकमेसाठी कृषि संचालक (निविष्ठा व गुणवत्ता नियंत्रण) , कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य - पुणे यांना योजनेचे नियंत्रण अधिकारी म्हणून व सहाय्यक संचालक (लेखा - १) कृषि आयुक्तालय, पुणे. यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

त्यानुसार सध्या सर्वसाधारण संवर्गाकरीता उपलब्ध असलेल्या रुपये १४५.५२ लाख इतक्या रकमेसाठी कृषि संचालक (निविष्ठा व गुणवत्ता नियंत्रण) , कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य - पुणे हे योजनेचे नियंत्रण अधिकारी व सहाय्यक संचालक (लेखा - १) कृषि आयुक्तालय, पुणे. हे आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून काम पहातील.

सदर निधी खर्च करताना विहित कार्यपद्धती अनुसरून सर्व वित्तीय कायदे / टेंडर नियमावली व नियमांचे / प्रक्रियेचे / वित्तीय अधिकाऱ्यांना मर्यादित / P.W.D/मॅन्युअलचे अधिन राहून / C.V.C. तत्वानुसार / CAG च्या निर्देशानुसार / प्रचलित शासन निर्णय / नियम / परिपत्रक / तरतुदीनुसार , बजेट व कोषागार नियमावलीनुसार खर्च करण्याची कार्यवाही अंमलबजावणी यंत्रणांनी करावी. कोणत्याही परिस्थितीत कुठलाही शासन नियम / अधिकाराचा भंग होणार नाही, याबाबत दक्षता घेण्याची जबाबदारी संबंधित क्षेत्रिय कार्यालयाची राहिल.

वित्तीय मान्यतेचे आदेश वित्त विभागाच्या दिनांक १ एप्रिल, २०१६, दिनांक २० एप्रिल, २०१६, दिनांक १० मे, २०१६ व दिनांक १२ ऑगस्ट, २०१६ च्या परिपत्रकातील अटींची पूर्तता करून तसेच वित्त विभागाच्या परिपत्रकान्वये प्रशासकीय विभागाला दिलेल्या अधिकारानुसार व प्रधान सचिव, कृषि यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१६१००७१२४०३९५३०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(उमेश चांदिवडे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

- २) संचालक (नि. व गु.नि.), कृषि आयुक्तालय, पुणे.
- ३) व्यवस्थापकीय संचालक, महाबीज महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित, महाबीज भवन, कृषि नगर, अकोला.
- ४) महालेखापाल महाराष्ट्र ½ (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई / नागपूर.
- ५) मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मा.राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) सर्व संचालक / सह संचालक कृषि आयुक्तालय, पुणे.
- ८) सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक.
- ९) अपर मुख्य सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक (कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.)
- १०) सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी.
- ११) जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे.
- १२) सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १३) वित्त विभाग (व्यय-१, अर्थसंकल्प-१३), मंत्रालय, मुंबई.
- १४) नियोजन विभाग-१४३१, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) कार्यासन (२ अ), कृषि व पुदम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १६) निवडनस्ती १अ कार्यासन.